

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни

підготовки спеціаліст
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 1202 Фармація
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 7.12020104 Технологія парфумерно-косметичних засобів (5,0д) (5,5з)
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми _____
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування спеціалізації, за наявності)

2016 рік
рік створення

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі» спеціальності 1202 Фармація освітньої програми 7.12020104 Технологія парфумерно-косметичних засобів (5,0д), (5,5з) для студентів 4 курсу.

Розробники:

Немченко А.С., зав. кафедри ОЕФ, доктор фарм. наук, професор,
Назаркіна В.М., доцент кафедри ОЕФ, канд. фарм. наук, доцент
Тімофєєв С.В., доцент кафедри ОЕФ, канд. фарм. наук, доцент

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації

Протокол від «2»вересня 2016 року № 2

Зав. кафедри _____ проф. А.С. Немченко
(підпис)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін

Протокол від «6»вересня 2016 року № 1

Голова профільної комісії _____ проф. А.С. Немченко
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі” належить до циклу дисциплін загальноекономічної та професійно-орієнтованої підготовки фахівців зі спеціальності 1202 „Фармація” освітньої програми 7.12020104 Технологія парфумерно-косметичних засобів.

Навчальна дисципліна „Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі” відноситься до нормативних дисциплін.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі» є організаційно-економічні аспекти діяльності аптечних та косметологічних закладів.

Міждисциплінарні зв'язки. Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі тісно пов'язана з дисциплінами: фармацевтичний маркетинг та менеджмент, аптечна технологія лікарських та косметичних засобів, фармацевтичне та парфумерно-косметичне товарознавство, фармацевтичне правознавство, управління якістю, етика та деонтологія у фармації, фармакоекономіка, організація та регулювання діяльності підприємств галузі.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 годин 8 кред. ЄКТС.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі» є формування у студентів системи знань про організаційно-економічні аспекти фармацевтичної та косметологічної діяльності у сучасних умовах.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Організація та економіка фармації та ПКГ” є наступні: сприяти формуванню професійно необхідних знань, умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики; забезпечити теоретичну базу для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану; створити базу, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію провізорів.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі діяльності» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, парафармацевтичними товарами, засобами медичного призначення та лікувальною парфумерно-косметичною продукцією відповідно до вимог

Національної лікарської політики, Належної аптечної практики та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

Здатність організувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних та косметологічних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України.

Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- нормативно-правові акти, які регламентують фармацевтичну та косметологічну діяльність;
- основні принципи Національної лікарської політики;
- організаційну структуру фармацевтичної та парфумерно-косметичної галузей;
- класифікацію, завдання й функції аптек та косметологічних закладів;
- порядок відкриття аптеки, фарм. фірми, косметологічного салону, кабінету, клініки;
- порядок організації безрецептурного відпуску ліків в Україні та за кордоном;
- правила приймання рецептів та порядок відпуску ЛЗ;
- порядок обліку рецептури;
- порядок приймання, обліку та зберігання контрольованих лікарських засобів;
- організаційну структуру державної системи забезпечення якості ЛЗ;
- права та обов'язки уповноваженої особи;
- порядок здійснення контролю якості ЛЗ та парфумерно-косметичної продукції;
- класифікацію господарських засобів;
- структуру та зміст бухгалтерських рахунків, бухгалтерського балансу;
- економічне значення та структуру товарообігу;
- порядок обліку руху товару та інших активів;
- відповідальність та обов'язки касира;
- порядок проведення розрахунків зі споживачами та безготівкових розрахунків;
- форми фінансової звітності, порядок їх підготовки та подання;
- основні економічні показники діяльності аптеки (товарообіг, рецептура, товарні запаси, торговельні накладення, витрати, прибуток, рентабельність);
- основні принципи оподаткування в Україні;
- класифікацію податків та зборів;
- методики розрахунку податку на прибуток підприємств та податку з доходу фізичних осіб;
- класифікацію кредитів;
- основні принципи кредитування аптек та косметологічних закладів.
- функції та принципи медичного страхування;
- типи моделей охорони здоров'я та медичного страхування;

вміти :

- здійснювати відпуск безрецептурних лікарських та косметичних засобів;
- приймати рецепти від населення, аналізувати помилки, здійснювати відпуск ЛЗ;
- здійснювати таксування різних лікарських та косметологічних прописів,
- здійснювати облік амбулаторної рецептури та предметно-кількісний облік ЛЗ;
- здійснювати вхідний контроль якості ЛЗ та парфумерно-косметичної продукції;
- документально оформляти надходження та реалізацію товарів;
- заповнювати документацію з обліку праці й заробітної плати;
- застосовувати РРО у розрахунках зі споживачами; здійснювати облік руху грошових коштів;
- визначати дні запасу товару, складати замовлення;
- організувати проведення інвентаризації та документально оформляти її результати;
- складати баланс аптечного та косметологічного закладу;
- аналізувати рецептуру та товарообіг аптеки;

- розраховувати норматив товарних запасів;
- аналізувати та планувати витрати обігу;
- розраховувати прибуток та рентабельність діяльності підприємства;
- формувати роздрібні ціни на ГЛЗ та вироби медичного призначення;
- планувати діяльність аптеки та структурних підрозділів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р.		л	сем.	пз	лаб.	с.р.
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення та надання косметологічних послуг населенню												
Тема 1. Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню	8	2	2	-	-	4	14	1		2		11
Тема 2. Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей	6	-	2	-	-	4	14	1	2			11
Тема 3. Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів	8	1	-	4	-	3	16	1	2	2		11
Тема 4. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції	9	2	-	4	-	3	15	2		2		11
Тема 5. Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів	8	1	-	4	-	3	14	1		2		11
Тема 6. Облік рецептури. Організація ПКО	8	1	-	4	-	3	14	1		2		11
Тема 7. Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ в закладах охорони здоров'я.	7	1	2	-	-	4	14	1	2			11
Тема 8. Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції	11	2	2	4	-	3	14	1		2		11
Тема 9. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами	7	1	-	2	-	4	14	1		2		11
Тема 10. Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу	9	1	2	2	-	4	14	1		2		11
Тема 11. Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі	7	1	2	-	-	4	14	1	2			11
Разом за змістовим модулем 1	88	13	12	24	-	39	146	12	8	16		110
Підсумковий модульний контроль	2	-	-	2	-	-	4					4
Разом за модулем 1	90	13	12	26	-	39	150	12	8	16		114

Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Системи обліку у фармації та ПК галузі												
Тема 12. Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах	10	1	2	-	-	7	6	1				5
Тема 13. Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах	10	2		4	-	4	8	1		2		5
Тема 14. Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах	8	1	2	-	-	5	5					5
Тема 15. Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах	13	2	2	4	-	5	7			2		5
Тема 16. Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах	15	1	2	4		7	7			2		5
Тема 17. Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах	10	1	-	4	-	5	7			2		5
Тема 18. Звітність аптечних та косметологічних закладів.	8	1	2	-	-	5	7		2			5
Разом за змістовим модулем 2	73	9	10	16	-	38	47	2	2	8		35
Змістовий модуль 3. Основи економіки фармації та парфумерно-косметичної галузі												
Тема 19. Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптек і косметологічних закладів	17	2	2	8	-	5	9	1		2		6
Тема 20. Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів	11	1	2	4	-	4	8		2			6
Тема 21. Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію	13	2	-	4	-	7	9	1		2		6
Тема 22. Оподаткування аптечних та косметологічних закладів	13	2	-	4	-	7	7		2			5
Тема 23. Кредитування аптечних та косметологічних закладів	10	1	2	-	-	7	5					5
Тема 24. Фарм. забезпечення населення в умовах медстрахування	11	2	2	-	-	7	5					5
Разом за змістовим модулем 3	75	10	8	20	-	37	43	2	4	4		33
Підсумковий модульний контроль	2			2	-							
Разом за модулем 2	150	19	18	38	-	75	90	4	6	12		68
Усього годин	240	32	30	64	-	114	240	16	14	28		182

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Організація фармацевтичного забезпечення та надання косметологічних послуг населенню

Тема 1. Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню.

Соціально-економічне значення фармацевтичної діяльності. Роль провізора в системі охорони здоров'я. Концепція фармацевтичної допомоги. Належна аптечна практика (GPP). Міжнародні організації, що регулюють фармацевтичну діяльність на макроекономічному рівні. Поняття про комплекс належних практик як міжнародні стандарти, що регулюють фармацевтичну діяльність. Національна лікарська політика (НЛП): головні цілі і пріоритети. Організаційна структура фармацевтичної галузі та її державне регулювання в Україні, рівні управління. Законодавчо-нормативна база, що регламентує фармацевтичну діяльність в Україні. Ліцензування фармацевтичної діяльності в Україні та за кордоном.

Тема 2. Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей.

Система фармацевтичної інформації. Види та рівні інформації (професійний та споживчий). Джерела та форми передачі фармацевтичної інформації. Класифікація лікарських засобів у світовій фармацевтичній практиці. Сутність анатомічно-терапевтично-хімічної (АТХ) - класифікаційної системи. Державний реєстр лікарських засобів. Державний реєстр медичної техніки і виробів медичного призначення. Державний формуляр лікарських засобів. Регіональні та локальні формуляри ЛЗ. Характеристика регулюючих переліків ліків у національних системах охорони здоров'я, їх соціально-економічне значення та порядок формування. Національний перелік основних лікарських засобів (ОЛЗ). Сучасні форми інформаційного аптечних та косметологічних закладів і пацієнтів (бази даних, автоматизовано-пошукові системи, спеціалізовані Інтернет-сайти тощо).

Тема 3. Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів.

Аптека як заклад охорони здоров'я та як суб'єкт господарювання. Основні завдання та функції аптеки. Класифікація аптек. Основні принципи розвитку та розміщення аптечної мережі. Організаційна структура аптеки. Вимоги санітарного режиму до аптек та структурних підрозділів. Кваліфікаційні та інші вимоги до персоналу аптек. Штат аптеки. Матеріальна відповідальність працівників аптек. Класифікація і спектр косметологічних послуг. Ліцензування в сфері надання косметологічних послуг. Порядок відкриття косметологічного закладу. Приміщення, штат, персонал і обладнання косметологічного закладу.

Тема 4. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції.

Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні та за кордоном. Критерії визначення категорій відпуску лікарських засобів. Організація відпуску ліків без рецептів з аптек. Концепція відповідального самолікування. Організація фармацевтичної опіки. Протоколи провізора. Організація аптекою санітарно-просвітницької роботи. Рецепт – визначення, види, функції. Форми рецептурних бланків. Загальні правила виписування рецептів, порядок їх оформлення. Порядок відпуску лікарських засобів з аптек та їх структурних підрозділів. Особливості відпуску наркотичних, психотропних лікарських засобів та прекурсорів. Групи амбулаторних хворих та категорії населення, яким гарантовані пільги та безоплатний відпуск ЛЗ. Особливості оформлення пільгових та безоплатних рецептів. Терміни дії рецептів та зберігання їх у аптеці.

Тема 5. Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів.

Індивідуальне та серійне виготовлення лікарських засобів в аптеці. Значення Таха laborum, визначення та структура. Методика визначення тарифів за виготовлення лікарських форм. Облік тарифів за виготовлення та фасування ліків та фармацевтичних товарів. Правила таксування вартості різних лікарських та косметологічних прописів (розчинів, порошків, супозиторіїв, настоїв та відварів, мазей, рідких лікарських форм тощо).

Тема 6. Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку в аптеках.

Значення обліку рецептури в організації діяльності аптеки. Облік рецептів на ліки індивідуального виготовлення. Облік рецептів на готові лікарські засоби. Особливості обліку рецептів та порядок оплати вартості лікарських препаратів, що виписуються на пільгових умовах та безоплатно. Організація предметно-кількісного обліку в аптеках та лікувально-профілактичних закладах.

Тема 7. Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в закладах охорони здоров'я. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Державне регулювання обігу наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Порядок ліцензування господарської діяльності з обігу наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Особливості зберігання наркотичних лікарських засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Особливості перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Організація обігу наркотичних (психотропних) лікарських засобів у аптеках. Правила відпуску наркотичних (психотропних) лікарських засобів амбулаторним хворим. Особливості зберігання, обліку та утилізації спеціальних рецептурних бланків №3. Відповідальність за порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Тема 8. Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції. Забезпечення якості ЛЗ як міжнародна проблема. Міжнародні програми ВООЗ та державна політика щодо боротьби з обігом незареєстрованих, фальсифікованих, субстандартних препаратів. Система співробітництва по фармацевтичним інспекціям PIC/S (Pharmaceutical Inspection Cooperation Scheme). Законодавча база, організаційна структура, рівні управління державної системи забезпечення якості в Україні. Порядок реєстрації ЛЗ. Стандартизація та сертифікація фармацевтичної продукції. Сертифікація виробників ліків та дистриб'юторів за міжнародними стандартами. Зміст та призначення сертифікатів, порядок їх зберігання. Організація вхідного контролю якості ліків та парфумерно-косметичних товарів. Права та обов'язки Уповноваженої особи. Організація внутрішньоаптечного контролю якості ліків. Організація інспектування підприємств та закладів фармацевтичної та ПК галузі.

Тема 9. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами. Характеристика та класифікація товарних запасів. Визначення потреби та складання замовлень на товари аптечного асортименту. Належна практика закупівель (Good Pharmaceutical Procurement Practice – GPPP). Організація роботи аптек з постачальниками товарів аптечного асортименту. Методики визначення оптимального товарного запасу та складання графіку закупівлі. Організація приймання товарів в аптечних та косметологічних закладах. Організація належного зберігання лікарських та парфумерно-косметичних засобів. Належна практика зберігання (Good Storage Practice – GSP). Відпуск товарів відділам та структурним підрозділам аптеки, лікувально-профілактичним та іншим закладам. Виготовлення внутрішньоаптечної заготовки (ВАЗ). Облік лабораторно-фасувальних робіт.

Тема 10. Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу. Організація оптової торгівлі ЛЗ та товарами аптечного асортименту. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з оптової торгівлі лікарськими засобами. Належна практика дистрибуції (Good Distribution Practice – GDP). Порядок відкриття, реєстрація і нормативно-правове регулювання діяльності оптової фірми. Аптечні склади (бази) – завдання та функції. Організаційна структура та функції основних відділів аптечних складів (баз). Вимоги до приміщень, оснащення, персоналу, санітарно-гігієнічні нормативи. Порядок приймання товарів та організація контролю якості товарів, що надходять до аптечного складу (бази). Відділи зберігання. Отримання товарів, їх облік та підготовка до відпуску.

Тема 11. Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі
Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Особливості укладання зовнішньоекономічних контрактів (договорів) купівлі-продажу лікарських засобів, парфумерно-косметичної продукції та інших товарів аптечного асортименту. Умови поставки згідно з міжнародними правилами ІНКОТЕРМС. Особливості ввезення в Україну ЛЗ та товарів аптечного асортименту. Порядок декларування імпортованих товарів.

Змістовий модуль 2. Системи обліку у фармації та ПК галузі

Тема 12. Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах
Загальна характеристика системи обліку та звітності. Користувачі облікової інформації. Види обліку та звітності у аптеках: управлінський, бухгалтерський, фінансовий, статистичний, податковий. Документ в організації обліку. Господарська операція. Облікова політика. Електронний документ. Організація звітності. Роль бухгалтерського обліку в управлінні. Вимоги до бухгалтерського обліку. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Предмет, об'єкт та

метод бухгалтерського обліку. Бухгалтерські рахунки – класифікація, структура. Подвійний запис, його суть та значення. Взаємозв'язок між рахунками та балансом.

Тема 13. Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах.

Класифікація господарських операцій. Первинний облік надходження товарів до аптечного або косметологічного закладу. Супровідні документи. Порядок оформлення претензій щодо постачання товару. Порядок обліку інших операцій, які збільшують залишок товарів аптечного асортименту. Відображення надходження товарів у бухгалтерських рахунках. Облік реалізації та іншого вибуття товару в аптечних та косметологічних закладах (для надання першої медичної допомоги, виробничих та господарських потреб тощо). Структура товарообігу аптеки, його облік за окремими видами.

Тема 14. Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах.

Облік руху інших активів (тари, допоміжних матеріалів). Класифікація основних засобів. Нематеріальні активи. Облік надходження та руху основних засобів. Оцінка вартості основних засобів. Первісна, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Первинні документи управлінського обліку основних засобів. Амортизаційні відрахування, їх розрахунок та облік. Документальне оформлення руху малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 15. Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах

Грошові кошти та їх еквіваленти. Організація обігу грошових коштів. Касові операції: класифікація, документальне оформлення. Обов'язки касира. Правила проведення розрахунків зі споживачами. Реєстратори розрахункових операцій (РРО): порядок реєстрації та застосування. Форми розрахункових документів. Порядок здавання готівкової виручки до банку. Ліміт каси. Контроль за дотриманням касової дисципліни. Інвентаризація каси. Відповідальність за порушення встановленого законодавством порядку розрахунків. Організація роботи з банком. Види банківських рахунків. Розрахунково-платіжні документи. Облік безготівкових розрахунків. Електронний грошовий обіг.

Тема 16. Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах.

Форми та системи оплати праці. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних та косметологічних закладів. Структура та характеристика фонду заробітної плати (основна, додаткова, інші виплати). Методики планування штатної чисельності працівників аптечного та косметологічного закладу. Організація обліку праці та заробітної плати. Гарантійні та компенсаційні виплати. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати.

Тема 17. Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах

Інвентаризація: завдання, види і терміни проведення. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах. Підведення підсумків інвентаризації та правила списання природного збитку. Відображення результатів інвентаризації на бухгалтерських рахунках. Автоматизація процедури інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах.

Тема 18. Звітність аптечних та косметологічних закладів.

Сутність та значення первинної внутрішньогосподарської звітності. Порядок складання та затвердження звітів. Характеристика та структура „Товарного звіту” та „Звіту про господарську діяльність аптеки”. Форми фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Користувачі фінансової звітності. Зміст, структура та порядок складання бухгалтерського балансу. Характеристика балансових змін, обумовлених господарськими операціями. Аналіз даних балансу. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Примітки до звітності. Особливості звітності малих підприємств.

Змістовий модуль 3. Основи економіки фармації та парфумерно-косметичної галузі

Тема 19. Основи фармацевтичної економіки. Характеристика економічних показників діяльності аптек та косметологічних закладів.

Предмет, об'єкти, методи фармацевтичної економіки. Макроекономіка та мікроекономіка. Характеристика економічних показників торгово-фінансової діяльності аптечних закладів. Характеристика та соціально-економічне значення товарообігу. Норматив товарних запасів: методика розрахунку. Витрати: характеристика, види та фактори, що впливають на їх величину та рівень. Характеристика, економічні розрахунки торгових накладень. Результати торгово-фінансової діяльності аптечних та косметологічних закладів - прибуток і рентабельність.

Тема 20. Аналіз та планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів.

Сутність та значення економічного аналізу. Об'єкт і предмет економічного аналізу. Джерела інформації. Класифікація методів аналізу (галузевий та міжгалузевий, перспективний та ретроспективний, макроекономічний та мікроекономічний, зовнішній та внутрішній, комплексний та тематичний). Методика проведення аналізу фінансово-господарської діяльності.

Значення планування та прогнозування в управлінні. Методологія планування: принципи та методи планування, планові показники. Нормативні та балансові методи планування. Фінансове планування (бюджетування). Методики планування товарообігу. Планування нормативу товарних запасів. Методика планування надходження товару.

Тема 21. Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію.

Поняття вартості та ціни на ліки. Види цін, їх функції. Основні принципи ціноутворення на лікарські засоби. Механізми державного регулювання цін та тарифів. Аналіз економічних механізмів підвищення доступності ліків для різних верств населення. Моніторинг цін. Структура цін на лікарські засоби промислового виробництва. Методика розрахунку торгових націнок та формування роздрібних цін на товари аптечного асортименту. Референтне ціноутворення.

Тема 22. Оподаткування аптечних та косметологічних закладів.

Податкова система України. Характеристика податків як соціально-економічної категорії. Класифікація податків та зборів. Елементи податків (суб'єкт та об'єкт, джерело податку, податкова ставка). Оподаткування юридичних та фізичних осіб. Порядок оподаткування прибутку аптечних та косметологічних закладів. Податок з доходу фізичних осіб: податкова база, податкова ставка. Податкові пільги. Характеристика непрямих податків (податок на додану вартість, акцизний збір). Особливості визначення ПДВ при реалізації лікарських засобів, виробів медичного призначення та парфумерно-косметичних засобів. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Організація податкового обліку та звітності.

Тема 23. Кредитування аптечних та косметологічних закладів.

Фінансово-кредитна система в умовах ринку. Економічна доцільність кредитування. Оптимальна структура капіталу підприємства. Основні принципи кредитування аптечних закладів. Види кредитів та їх характеристика. Джерела фінансування обігових засобів.

Тема 24. Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування.

Медичне страхування як форма соціально-економічної діяльності з надання якісної медичної та фармацевтичної допомоги. Принципи та функції медичного страхування. Основні типи моделей функціонування систем охорони здоров'я та фармацевтичного забезпечення населення (бюджетно-страхова, державна, приватна). Нормативно-правова база, що регулює обов'язкове та добровільне медичне страхування в Україні. Механізми відшкодування витрат лікарських засобів у країнах ЄС та світу. Особливості фармацевтичного забезпечення й реімбурсації в умовах впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні. Характеристика ринку добровільного медичного страхування в Україні, його проблеми та перспективи розвитку. Страхова рецептура як важливий соціально-економічний показник роботи аптеки за умов функціонування медичного страхування.

Підсумковий модульний контроль

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню	2	1
2.	Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей	-	1
3.	Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів	1	1
4.	Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції	2	2
5.	Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів	1	1
6.	Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку	1	1
7.	Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в закладах охорони здоров'я.	1	1
8.	Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції	2	1
9.	Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами	1	1
10.	Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу	1	1
11.	Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі	1	1
12.	Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах	1	1
13.	Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах	2	1
14.	Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах	1	
15.	Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах	2	
16.	Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах	1	
17.	Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах	1	
18.	Звітність аптечних та косметологічних закладів.	1	
19.	Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптек і косметологічних закладів	2	1
20.	Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів	1	
21.	Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію	2	1
22.	Оподаткування аптечних та косметологічних закладів	2	
23.	Кредитування аптечних та косметологічних закладів	1	
24.	Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування	2	
Усього годин		32	16

Плани лекцій

Тема 1. Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню

План:

- 1.1. Соціально-економічне значення фармацевтичної діяльності.
- 1.2. Роль провізора в системі охорони здоров'я. Концепція фармацевтичної допомоги.
- 1.3. Належна аптечна практика (GPP).
- 1.4. Національна лікарська політика (НЛП): головні цілі і пріоритети.
- 1.5. Організаційна структура фармацевтичної галузі та її державне регулювання в Україні.
- 1.6. Законодавчо-нормативна база, що регламентує фармацевтичну діяльність в Україні.
- 1.7. Ліцензування фармацевтичної діяльності.

Тема 3. Організація роботи аптек, фарм. фірм, косметологічних салонів, кабінетів, клінік в умовах ринкової економіки

План:

- 3.1. Поняття про аптечні заклади та аптечну мережу. Види косметологічних закладів.
- 3.2. Основні принципи розвитку та розміщення аптечної мережі.
- 3.3. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів різних форм власності та господарювання в умовах ринку.
- 3.4. Аптека як заклад охорони здоров'я та як суб'єкт господарювання.
- 3.5. Належна аптечна практика (GPP).

Тема 4. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметологічної продукції

План:

- 4.1. Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні та інших країнах світу.
- 4.2. Критерії визначення категорій відпуску лікарських засобів.
- 4.3. Організація безрецептурного відпуску ЛЗ, ВМП та парфумерно-косметичних засобів. Концепція відповідального самолікування.
- 4.4. Порядок відпуску лікарських засобів за рецептом з аптек та їх структурних підрозділів.
- 4.5. Особливості відпуску наркотичних, психотропних лікарських засобів та прекурсорів.
- 4.6. Групи амбулаторних хворих та категорії населення, яким гарантовані пільги та безоплатний відпуск ЛЗ. Особливості оформлення пільгових та безоплатних рецептів.

Тема 5. Таксування екстемпоральних лікарських препаратів та косметологічних прописів.

План:

- 5.1. Індивідуальне та серійне виготовлення лікарських засобів в аптеці.
- 5.2. Тариф за виготовлення ліків як історична та соціально-економічна категорія. Значення Таха laborum, визначення та структура.
- 5.3. Методика визначення тарифів за виготовлення лікарських форм.
- 5.4. Правила таксування вартості різних лікарських прописів.

Тема 6. Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку лікарських засобів в аптеках

План:

- 6.1. Значення обліку рецептури в організації діяльності аптеки.
- 6.2. Облік рецептів на ліки індивідуального виготовлення.
- 6.3. Облік рецептів на готові лікарські засоби.
- 6.4. Особливості обліку пільгових рецептів.
- 6.5. Організація предметно-кількісного обліку в аптеках та лікувально-профілактичних закладах.

Тема 7. Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів

План:

- 7.1. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- 7.2. Державне регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- 7.3. Порядок ліцензування господарської діяльності, пов'язаної з обігом контрольованих речовин.
- 7.4. Організація обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у аптеках.
- 7.5. Правила відпуску наркотичних (психотропних) лікарських засобів амбулаторним хворим.
- 7.6. Відповідальність за порушення встановлених правил обігу контрольованих речовин.

Тема 8. Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції

План:

- 8.1. Забезпечення якості ліків як міжнародна проблема.
- 8.2. Сучасна концепція забезпечення якості ЛЗ та товарів аптечного асортименту.
- 8.3. Державні механізми забезпечення якості ЛЗ.
- 8.4. Організація державної системи забезпечення якості ЛЗ в Україні.
- 8.5. Організація контролю якості ліків та парфумерно-косметичних засобів (вхідного, внутрішньоаптечного).

Тема 9. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами

План:

- 9.1. Характеристика та класифікація товарних запасів.
- 9.2. Організація роботи аптек та косметологічних закладів з постачальниками.
- 9.3. Методики визначення товарного запасу.
- 9.4. Організація приймання товарів в аптечних та косметологічних закладах.
- 9.5. Організація зберігання ЛЗ та товарів аптечного асортименту відповідно до вимог нормативної документації.

Тема 10. Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу

План:

- 10.1. Організація оптової торгівлі ЛЗ та товарами аптечного асортименту. Належна практика дистрибуції GDP.
- 10.2. Аптечні склади (бази) – завдання й функції, організаційна структура.
- 10.3. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з оптової торгівлі ЛЗ. Вимоги до приміщень, оснащення, персоналу.
- 10.4. Порядок приймання товарів та їх відпуску, забезпечення належного зберігання.

Тема 11. Організація ЗЕД у фармації

План:

- 11.1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності.
- 11.2. Особливості укладання зовнішньоекономічних контрактів (договорів) купівлі-продажу ЛЗ та інших товарів аптечного асортименту.
- 11.3. Умови поставки згідно з міжнародними правилами ІНКОТЕРМС.
- 11.4. Особливості ввезення в Україну ЛЗ та товарів аптечного асортименту.
- 11.5. Порядок декларування імпортованих товарів.

Тема 12. Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 12.1. Загальна характеристика системи обліку та звітності. Мета, завдання та значення обліку.
- 12.2. Види обліку та звітності у аптеках та косметологічних закладах.
- 12.3. Документ в організації обліку.
- 12.4. Облікова політика.

Тема 13. Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 13.1. Первинний облік надходження товарів до аптеки. Організація приймання товарів та інших цінностей.
- 13.2. Особливості обліку надходження отруйних, наркотичних та психотропних ЛЗ.
- 13.3. Порядок обліку інших операцій, які збільшують залишок товарів аптечного асортименту.
- 13.4. Структура товарообігу аптеки, його облік за окремими видами.
- 13.5. Облік іншого вибуття товару в аптечних закладах.

Тема 14. Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах

План:

- 14.1. Облік руху інших активів. Облік тари. Облік допоміжних матеріалів.
- 14.2. Класифікація основних засобів та нематеріальних активів.
- 14.3. Облік надходження та руху основних засобів. Оцінка вартості основних засобів.
- 14.4. Первинні документи управлінського обліку основних засобів.
- 14.5. Амортизаційні відрахування, їх розрахунок та облік.
- 14.6. Документальне оформлення руху малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 15. Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 15.1. Організація обігу грошових коштів.
- 15.2. Касові операції: класифікація, документальне оформлення.
- 15.3. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира.
- 15.4. Правила проведення розрахунків зі споживачами з використанням РРО.
- 15.5. Види банківських рахунків.
- 15.6. Розрахунково-платіжні документи. Облік безготівкових розрахунків.
- 15.7. Електронний грошовий обіг.

Тема 16. Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 16.1. Форми та системи оплати праці.
- 16.2. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних закладів.
- 16.3. Структура та характеристика фонду заробітної плати.
- 16.4. Організація обліку праці та заробітної плати.
- 16.5. Гарантійні та компенсаційні виплати.
- 16.6. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати.

Тема 17. Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 17.1. Інвентаризація: завдання, види і терміни проведення.
- 17.2. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах.
- 17.3. Організація інвентаризації ЛЗ, які знаходяться на предметно-кількісному обліку.
- 17.4. Підведення підсумків інвентаризації та правила списання природного збитку.

Тема 18. Звітність аптечних та косметологічних закладів

План:

- 18.1. Сутність та значення первинної внутрішньогосподарської звітності.
- 18.2. Централізована система обліку. Порядок складання та затвердження звітів.
- 18.3. Характеристика та структура „Товарного звіту” та „Звіту про господарську діяльність аптеки”.
- 18.4. Форми фінансової звітності.
- 18.5. Принципи підготовки фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності.
- 18.6. Зміст, структура та порядок складання бухгалтерського балансу. Характеристика балансових змін, обумовлених господарськими операціями.
- 18.7. Особливості звітності малих підприємств.

Тема 19. Основи фармацевтичної економіки. Характеристика економічних показників діяльності аптек та косметологічних закладів

План:

- 19.1. Роль і місце фармацевтичної економіки у системі наукового знання
- 19.2. Методологічні положення фармацевтичної економіки
- 19.3. Основні показники торгово-фінансової діяльності аптеки

Тема 20. Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів

План:

- 20.1. Теоретичні основи економічного аналізу
- 20.2. Організація та проведення економічного аналізу
- 20.3. Методологія планування
- 20.5. Аналіз та планування товарообігу
- 20.6. Аналіз та планування товарних запасів
- 20.7. Аналіз та планування рецептури

- 20.8. Торговельні накладення як об'єкт економічного аналізу
 20.9. Економічний аналіз та планування витрат
 20.10. Аналіз та планування результатів фінансової діяльності

Тема 21. Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію

План:

- 21.1. Теоретичні основи ціноутворення Функції ціни
 21.2. Види цін
 21.3. Оптово-відпускні та роздрібні ціни на лікарські препарати.
 21.4. Роздрібні ціни і тарифи на екстемпоральні лікарські засоби
 21.5. Аналіз цінової політики на ліки в країнах ЄС
 21.6. Державне регулювання цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення в Україні
 21.7. Референтне ціноутворення

Тема 22. Оподаткування аптечних та косметологічних закладів

План:

- 25.1. Характеристика податків як соціально-економічної категорії
 25.2. Податкова система України
 25.3. Класифікація податків та зборів
 25.4. Податкова звітність
 25.5. Порядок оподаткування прибутку аптеки та фармацевтичної фірми
 25.6. Характеристика податку на додану вартість і акцизного збору
 25.7. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності

Тема 23. Кредитування аптечних та косметологічних закладів

План:

- 26.1. Грошово-кредитне регулювання економіки
 26.2. Фінансова-кредитна система держави
 26.3. Банківська система України
 26.4. Сутність і види банківського кредиту
 26.5. Основні принципи кредитування аптек (фармацевтичних фірм)

Тема 24. Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування

План:

- 30.1. Організаційні принципи медичного страхування.
 30.2. Основні типи систем охорони здоров'я та моделей медичного страхування.
 30.3. Аналіз досвіду функціонування медичного страхування за кордоном.
 30.4. Проблеми і перспективи становлення системи медичного страхування в Україні.

7. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню	2	-
2.	Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей	2	2
3.	Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів	-	2
4.	Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції	-	-
5.	Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів	-	-
6.	Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку	-	-
7.	Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в закладах	2	2

	охорони здоров'я.		
8.	Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції	2	-
9.	Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами	-	-
10.	Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу	2	-
11.	Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі	2	2
12.	Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах	2	
13.	Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах	-	2
14.	Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах	2	
15.	Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах	2	2
16.	Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах	2	2
17.	Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах	-	2
18.	Звітність аптечних та косметологічних закладів.	2	
19.	Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптек і косметологічних закладів	2	2
20.	Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів	2	
21.	Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію	-	
22.	Оподаткування аптечних та косметологічних закладів	-	2
23.	Кредитування аптечних та косметологічних закладів	2	
24.	Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування	2	
Усього годин		30	14

Плани семінарських занять

Тема 1. Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню

Ціль заняття: вивчити основні принципи і завдання організації фармацевтичного забезпечення населення на макро- і мікроекономічному рівнях

План:

- 1.1. Соціально-економічне значення фармацевтичної діяльності. Поняття „фармацевтичне забезпечення“, „фармацевтична допомога“, „фармацевтична послуга“.
- 1.2. Міжнародні організації, що регулюють фарм. діяльність на макроекономічному рівні.
- 1.3. Поняття про комплекс належних практик як стандарти, що регулюють фарм. діяльність.
- 1.4. Національна лікарська політика (НЛП): головні цілі і пріоритети.
- 1.5. Організаційна структура фармацевтичної галузі та її державне регулювання в Україні.
- 1.6. Законодавчо-нормативна база, що регламентує фармацевтичну діяльність в Україні.
- 1.7. Ліцензування фармацевтичної діяльності.

Тема 2. Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей.

Ціль заняття: засвоїти основні принципи інформаційного забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та парфумерно-косметичної галузей

План:

- 2.1. Система фармацевтичної інформації. Види інформації
- 2.2. Рівні інформації (професійний та споживчий).
- 2.3. Джерела та форми передачі фармацевтичної інформації.
- 2.4. Класифікація лікарських засобів у світовій фармацевтичній практиці.
- 2.5. Державний реєстр лікарських засобів.
- 2.6. Державний формуляр лікарських засобів.
- 2.7. Національний перелік основних (життєво необхідних) лікарських засобів.
- 2.8. Сучасні форми інформаційного аптечних та косметологічних закладів.

Тема 7. Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів

Ціль заняття: розглянути основні нормативно-правові документи, що регламентують діяльність, пов'язану з обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в аптечних закладах

План:

- 7.1. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- 7.2. Державне регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.
- 7.3. Порядок ліцензування господарської діяльності, пов'язаної з обігом контрольованих речовин.
- 7.4. Організація обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у аптеках.
- 7.5. Правила відпуску наркотичних (психотропних) лікарських засобів амбулаторних хворим.
- 7.6. Відповідальність за порушення встановлених правил обігу контрольованих речовин.

Тема 8. Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції

Ціль заняття: засвоїти основні принципи організації системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 8.1. Забезпечення якості ліків як міжнародна проблема.
- 8.2. Сучасна концепція забезпечення якості ЛЗ та товарів аптечного асортименту.
- 8.3. Державні механізми забезпечення якості ЛЗ.
- 8.4. Організація державної системи забезпечення якості ЛЗ в Україні.
- 8.5. Організація контролю якості ліків та парфумерно-косметичних засобів (вхідного, внутрішньоаптечного).

Тема 10. Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу

Ціль заняття: розглянути організаційні принципи діяльності оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу щодо постачання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту в аптечні та косметологічні заклади

План:

- 10.1. Організація оптової торгівлі ЛЗ та товарами аптечного асортименту. Належна практика дистрибуції GDP.
- 10.2. Аптечні склади (бази) – завдання й функції, організаційна структура.
- 10.3. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з оптової торгівлі ЛЗ. Вимоги до приміщень, оснащення, персоналу.
- 10.4. Порядок приймання товарів та їх відпуску, забезпечення належного зберігання.

Тема 11. Організація зовнішньоекономічної діяльності у фармації

Ціль заняття: засвоїти основні принципи організації ЗЕД, укладання зовнішньоекономічних контрактів та ввезення в Україну лікарських та парфумерно-косметичних засобів

План:

- 11.1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності.
- 11.2. Особливості укладання зовнішньоекономічних контрактів (договорів) купівлі-продажу ЛЗ та інших товарів аптечного асортименту.
- 11.3. Умови поставки згідно з міжнародними правилами ІНКОТЕРМС.
- 11.4. Особливості ввезення в Україну ЛЗ та товарів аптечного асортименту.
- 11.5. Порядок декларування імпортованих товарів.

Тема 12. Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: проаналізувати систему обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 12.1. Загальна характеристика системи обліку та звітності. Мета, завдання та значення обліку.
- 12.2. Види обліку та звітності у аптеках та косметологічних закладах.
- 12.3. Документ в організації обліку.
- 12.4. Облікова політика.

Тема 13. Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: вивчити порядок організації обліку руху товару в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 13.1. Первинний облік надходження товарів до аптеки. Організація приймання товарів та інших цінностей.
- 13.2. Особливості обліку надходження отруйних, наркотичних та психотропних ЛЗ.
- 13.3. Порядок обліку інших операцій, які збільшують залишок товарів аптечного асортименту.
- 13.4. Структура товарообігу аптеки, його облік за окремими видами.
- 13.5. Облік іншого вибуття товару в аптечних закладах.

Тема 14. Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: засвоїти порядок організації обліку руху інших ТМЦ, основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах

План:

- 14.1. Облік руху інших активів. Облік тари. Облік допоміжних матеріалів.
- 14.2. Класифікація основних засобів та нематеріальних активів.
- 14.3. Облік надходження та руху основних засобів. Оцінка вартості основних засобів.
- 14.4. Первинні документи управлінського обліку основних засобів.
- 14.5. Амортизаційні відрахування, їх розрахунок та облік.
- 14.6. Документальне оформлення руху малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 15. Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: засвоїти порядок організації обліку руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 15.1. Організація обігу грошових коштів.
- 15.2. Касові операції: класифікація, документальне оформлення.
- 15.3. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира.
- 15.4. Правила проведення розрахунків зі споживачами з використанням РРО.
- 15.5. Види банківських рахунків.
- 15.6. Розрахунково-платіжні документи. Облік безготівкових розрахунків.
- 15.7. Електронний грошовий обіг.

Тема 16. Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: проаналізувати особливості організації обліку праці та нарахування заробітної плати працівникам аптечних та косметологічних закладах

План:

- 16.1. Форми та системи оплати праці.
- 16.2. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних закладів.
- 16.3. Структура та характеристика фонду заробітної плати.
- 16.4. Організація обліку праці та заробітної плати.
- 16.5. Гарантійні та компенсаційні виплати.
- 16.6. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати.

Тема 18. Звітність аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: засвоїти порядок підготовки та подання звітності аптечних та косметологічних закладів

План:

- 18.1. Порядок складання та затвердження звітів.
- 18.2. Характеристика та структура „Товарного звіту” та „Звіту про господарську діяльність аптеки”.
- 18.3. Форми фінансової звітності.

18.4. Зміст, структура та порядок складання бухгалтерського балансу.

18.5. Особливості звітності малих підприємств.

Тема 19. Основи фармацевтичної економіки. Характеристика економічних показників діяльності аптек та косметологічних закладів

Ціль заняття: розглянути основні економічні показники торгово-фінансової діяльності аптеки (товарообіг, товарні запаси, витрати, прибуток, рентабельність)

План:

21.1. Роль і місце фармацевтичної економіки у системі наукового знання

21.2. Методологічні положення фармацевтичної економіки

21.3. Основні показники торгово-фінансової діяльності аптеки

Тема 20. Аналіз та планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: розглянути особливості аналізу та планування економічних показників діяльності

План:

20.1. Теоретичні основи економічного аналізу

22.2. Організація та проведення економічного аналізу

22.3. Аналіз та планування товарообігу

22.4. Аналіз та планування товарних запасів

22.5. Аналіз та планування рецептури

22.6. Торговельні накладення як об'єкт економічного аналізу

22.7. Економічний аналіз та планування витрат

22.8. Аналіз та планування результатів фінансової діяльності

Тема 23. Кредитування аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: вивчити особливості кредитування аптечних та косметологічних закладів

План:

23.1. Грошово-кредитне регулювання економіки

23.2. Фінансова-кредитна система держави

23.3. Банківська система України

23.4. Сутність і види банківського кредиту

23.5. Основні принципи кредитування аптек (фармацевтичних фірм)

Тема 24. Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування

Ціль заняття: розглянути організаційні принципи фармацевтичного забезпечення населення в умовах медичного страхування

План:

24.1. Організаційні принципи медичного страхування.

24.2. Основні типи систем охорони здоров'я та моделей медичного страхування.

24.3. Аналіз досвіду функціонування медичного страхування за кордоном.

24.4. Проблеми і перспективи становлення системи медичного страхування в Україні.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню	-	2
2.	Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей	-	
3.	Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів	4	2
4.	Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції	4	2
5.	Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів	4	2
6.	Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку	4	2
7.	Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в закладах охорони здоров'я.	-	
8.	Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції	4	2
9.	Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами	2	2
10.	Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу	2	2
11.	Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі	-	
12.	Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах	-	
13.	Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах	4	2
14.	Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах	-	
15.	Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах	4	2
16.	Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах	4	2
17.	Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах	4	2
18.	Звітність аптечних та косметологічних закладів.	-	
19.	Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптек і косметологічних закладів	8	2
20.	Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів	4	
21.	Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію	4	2
22.	Оподаткування аптечних та косметологічних закладів	4	
23.	Кредитування аптечних та косметологічних закладів	-	
24.	Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування	-	
Усього годин		64	28

Плани практичних занять

Тема 3. Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: засвоїти порядок відкриття аптечних та косметологічних закладів та організації їх діяльності відповідно до вимог чинного законодавства та міжнародних стандартів якості

План:

- 3.1. Поняття про аптечні заклади та аптечну мережу. Види косметологічних закладів.
- 3.2. Основні принципи розвитку та розміщення аптечної мережі.
- 3.3. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів різних форм власності та господарювання в умовах ринку.
- 3.4. Аптека як заклад охорони здоров'я та як суб'єкт господарювання.

3.5. Належна аптечна практика (GPP).

Тема 4. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметологічної продукції

Ціль заняття: засвоїти порядок відпуску лікарських засобів та товарів аптечного асортименту з аптек та їх структурних підрозділів згідно вимог чинного законодавства

План:

- 4.1. Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні та інших країнах світу.
- 4.2. Критерії визначення категорій відпуску лікарських засобів.
- 4.3. Організація безрецептурного відпуску ЛЗ, ВМП та парфумерно-косметичних засобів. Концепція відповідального самолікування.
- 4.4. Порядок відпуску лікарських засобів за рецептом з аптек та їх структурних підрозділів.
- 4.5. Особливості відпуску наркотичних, психотропних лікарських засобів та прекурсорів.
- 4.6. Групи амбулаторних хворих та категорії населення, яким гарантовані пільги та безоплатний відпуск ЛЗ. Особливості оформлення пільгових та безоплатних рецептів.

Тема 5. Таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів.

Ціль заняття: засвоїти методику таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів

План:

- 5.1. Індивідуальне та серійне виготовлення лікарських засобів в аптеці.
- 5.2. Тариф за виготовлення ліків як історична та соціально-економічна категорії. Значення Таха laborum, визначення та структура.
- 5.3. Методика визначення тарифів за виготовлення лікарських форм.
- 5.4. Правила таксування вартості різних лікарських прописів.

Тема 6. Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку лікарських засобів в аптеках

Ціль заняття: оволодіти навичками оформлення документації з обліку рецептури та предметно-кількісного обліку лікарських засобів

План:

- 8.1. Значення обліку рецептури в організації діяльності аптеки.
- 8.2. Облік рецептів на ліки індивідуального виготовлення.
- 8.3. Облік рецептів на готові лікарські засоби.
- 8.4. Особливості обліку пільгових рецептів.
- 8.5. Організація предметно-кількісного обліку в аптеках та лікувально-профілактичних закладах.

Тема 8. Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції

Ціль заняття: вивчити систему забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції, оволодіти навичками проведення вхідного контролю якості лікарських засобів

План:

- 8.1. Забезпечення якості ліків як міжнародна проблема.
- 8.2. Сучасна концепція забезпечення якості ЛЗ та товарів аптечного асортименту.
- 8.3. Державні механізми забезпечення якості ЛЗ.
- 8.4. Організація державної системи забезпечення якості ЛЗ в Україні.
- 8.5. Організація контролю якості ліків та парфумерно-косметичних засобів (вхідного, внутрішньоаптечного).

Тема 9-10. Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами
Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу

Ціль заняття: вивчити порядок організації роботи з товарними запасами (формування замовлень, приймання, належне зберігання, відпуск)

План:

- 9.1. Характеристика та класифікація товарних запасів.
- 9.2. Організація роботи аптек та косметологічних закладів з постачальниками.
- 9.3. Методики визначення товарного запасу.

-
- 9.4. Організація приймання товарів в аптечних та косметологічних закладах.
 - 9.5. Організація зберігання ЛЗ та товарів аптечного асортименту відповідно до вимог нормативної документації.
 - 10.1. Організація оптової торгівлі ЛЗ та товарами аптечного асортименту. Належна практика дистрибуції GDP.
 - 10.2. Аптечні склади (бази) – завдання й функції, організаційна структура.
 - 10.3. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з оптової торгівлі ЛЗ. Вимоги до приміщень, оснащення, персоналу.
 - 10.4. Порядок приймання товарів та їх відпуску, забезпечення належного зберігання.

Тема 13. Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: оволодіти навичками документування обліку надходження, реалізації та іншого вибуття товару в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 13.1. Первинний облік надходження товарів до аптеки. Організація приймання товарів та інших цінностей.
- 13.2. Особливості обліку надходження отруйних, наркотичних та психотропних ЛЗ.
- 13.3. Порядок обліку інших операцій, які збільшують залишок товарів аптечного асортименту.
- 13.4. Структура товарообігу аптеки, його облік за окремими видами.
- 13.5. Облік іншого вибуття товару в аптечних закладах.

Тема 15. Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: вивчити порядок організації готівкових та безготівкових розрахунків, оволодіти навичками проведення розрахунків за допомогою РРО

План:

- 15.1. Організація обігу грошових коштів.
- 15.2. Касові операції: класифікація, документальне оформлення.
- 15.3. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира.
- 15.4. Правила проведення розрахунків зі споживачами з використанням РРО.
- 15.5. Види банківських рахунків.
- 15.6. Розрахунково-платіжні документи. Облік безготівкових розрахунків.
- 15.7. Електронний грошовий обіг.

Тема 16. Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: засвоїти порядок нарахування та обліку заробітної плати в аптечних та косметологічних закладах

План:

- 16.1. Форми та системи оплати праці.
- 16.2. Тарифна система. Встановлення посадових окладів та надбавок працівникам аптечних закладів.
- 16.3. Структура та характеристика фонду заробітної плати.
- 16.4. Організація обліку праці та заробітної плати.
- 16.5. Гарантійні та компенсаційні виплати.
- 16.6. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати.

Тема 17. Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах

Ціль заняття: засвоїти порядок проведення інвентаризації та документування її результатів

План:

- 17.1. Інвентаризація: завдання, види і терміни проведення.
- 17.2. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах.
- 17.3. Організація інвентаризації ЛЗ, які знаходяться на предметно-кількісному обліку.
- 17.4. Підведення підсумків інвентаризації та правила списання природного збитку.

Тема 19. Основи фармацевтичної економіки. Характеристика економічних показників діяльності аптек та косметологічних закладів

Ціль заняття: вивчити основні економічні показники діяльності аптечних та косметологічних закладів

План:

- 19.1. Роль і місце фармацевтичної економіки у системі наукового знання
- 19.2. Методологічні положення фармацевтичної економіки
- 19.3. Основні показники торгово-фінансової діяльності аптеки

Тема 20. Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: розраховувати, аналізувати та планувати основні економічні показники (товарообіг, товарні запаси, торговельні накладення, рецептура, витрати, прибуток, рентабельність)

План:

- 20.1. Теоретичні основи економічного аналізу
- 20.2. Організація та проведення економічного аналізу
- 20.3. Методологія планування
- 20.5. Аналіз та планування товарообігу
- 20.6. Аналіз та планування товарних запасів
- 20.7. Аналіз та планування рецептури
- 20.8. Торговельні накладення як об'єкт економічного аналізу
- 20.9. Економічний аналіз та планування витрат
- 20.10. Аналіз та планування результатів фінансової діяльності

Тема 21. Основні принципи формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію

Ціль заняття: засвоїти основні принципи формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію

План:

- 21.1. Теоретичні основи ціноутворення
- 21.2. Функції ціни
- 21.3. Види цін
- 21.4. Оптово-відпускні та роздрібні ціни на лікарські препарати. Роздрібні ціни і тарифи на екстемпоральні лікарські засоби
- 21.5. Аналіз цінової політики на ліки в країнах ЄС
- 21.6. Державне регулювання цін на лікарські засоби та виробни медичного призначення в Україні
- 21.7. Референтне ціноутворення

Тема 22. Оподаткування аптечних та косметологічних закладів

Ціль заняття: вивчити систему оподаткування, розраховувати основні види податків аптечних та косметологічних закладів

План:

- 22.1. Характеристика податків як соціально-економічної категорії
- 22.2. Податкова система України
- 22.3. Класифікація податків та зборів
- 22.4. Податкова звітність
- 22.5. Порядок оподаткування прибутку аптеки та фармацевтичної фірми
- 22.6. Характеристика податку на додану вартість і акцизного збору
- 22.7. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності

9. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

Завдання для лабораторних робіт

Не передбачені навчальним планом

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні принципи організації фармацевтичної допомоги населенню	4	11
2.	Інформаційне забезпечення підприємств та організацій фармацевтичної та ПК галузей	4	11
3.	Організація діяльності аптечних та косметологічних закладів	3	11
4.	Організація рецептурного та безрецептурного відпуску ліків та парфумерно-косметичної продукції	3	11
5.	Правила таксування екстемпоральних лікарських та косметологічних прописів	3	11
6.	Облік рецептури. Організація предметно-кількісного обліку	3	11
7.	Порядок обігу наркотичних і психотропних ЛЗ, прекурсорів в закладах охорони здоров'я.	4	11
8.	Організація системи забезпечення якості ліків та парфумерно-косметичної продукції	3	11
9.	Організація роботи аптечних та косметологічних закладів з товарними запасами	4	11
10.	Організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу	4	11
11.	Організація ЗЕД у фармації та ПК галузі	4	11
12.	Система обліку та звітності в аптечних та косметологічних закладах	7	5
13.	Облік руху товару в аптечних та косметологічних закладах	4	5
14.	Облік руху інших ТМЦ. Облік основних засобів та нематеріальних активів у аптечних та косметологічних закладах	5	5
15.	Облік руху грошових коштів в аптечних та косметологічних закладах	5	5
16.	Форми та системи оплати праці в аптечних та косметологічних закладах	7	5
17.	Організація інвентаризації в аптечних та косметологічних закладах	5	5
18.	Звітність аптечних та косметологічних закладів.	5	5
19.	Основи фармацевтичної економіки. Економічні показники діяльності аптек і косметологічних закладів	5	6
20.	Аналіз і планування фінансово-господарської діяльності аптечних та косметологічних закладів	4	6
21.	Основні принципи і формування цін на ЛЗ та парфумерно-косметичну продукцію	7	6
22.	Оподаткування аптечних та косметологічних закладів	7	5
23.	Кредитування аптечних та косметологічних закладів	7	5
24.	Фармацевтичне забезпечення населення в умовах медичного страхування	7	5
Усього годин		114	182

Завдання для самостійної роботи

Представлені у вигляді тестових завдань, розрахункових завдань, таблиць та схем для заповнення студентами і оформлені у вигляді робочих журналів для аудиторної та позааудиторної самостійної роботи.

11. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей, есе, рефератів презентацій за темами:

1. Особливості організації фармацевтичного забезпечення населення в різних країнах світу.
2. Основні цілі та елементи формування Національної лікарської політики.
3. Міжнародні стандарти регулювання фармацевтичної діяльності.

4. Роль провізора у системі охорони здоров'я. Концепція фармацевтичної допомоги. Належна аптечна практика (GPP).
5. Організаційна структура управління фармацевтичною галуззю.
6. Ліцензування фармацевтичної діяльності в Україні та за кордоном.
7. Порядок присвоєння та особливості застосування назв ЛЗ.
8. Характеристика основних класифікацій ЛЗ.
9. Нормативно-правові акти, що регулює фармацевтичну діяльність в Україні.
10. Характеристика фармацевтичного законодавства ЄС.
11. Регулюючі переліки ЛЗ: Національний перелік ОЛЗ, обов'язковий асортимент, безрецептурний перелік, «бюджетний» перелік
12. Комп'ютерні програмні комплекси, що використовуються у фармації
13. Організації безрецептурного відпуску ЛЗ в Україні та у світовій фармацевтичній практиці.
14. Основні принципи системи ОТС-препаратів.
15. Концепція відповідального самолікування пацієнтів.
16. Фармацевтична опіка в процесі відпуску безрецептурних препаратів.
17. Системи маркування та штрихового кодування ЛЗ.
18. Проблеми екстемпорального виготовлення ЛЗ в Україні
19. Особливості ліцензування екстемпорального виготовлення ЛЗ в аптеках
20. Тариф як історична і соціально-економічна категорія
21. Методика визначення тарифів за індивідуальне виготовлення ЛЗ
22. Методика визначення тарифів за серійне виготовлення ЛЗ
23. Організація обліку екстемпоральної рецептури
24. Облік рецептурного відпуску з аптеки готових лікарських засобів (ГЛЗ).
25. Організація безоплатного і пільгового відпуску ЛЗ.
26. Організація предметно-кількісного обліку (ПКО) лікарських засобів в аптеці
27. Регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на міжнародному рівні.
28. Державний контроль за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів в Україні.
29. Порядок ліцензування діяльності, пов'язаної з обігом контрольованих речовин.
30. Організація обігу наркотичних (психотропних) ЛЗ в закладах охорони здоров'я.
31. Відповідальність посадових осіб за порушення встановлених правил обігу контрольованих речовин.
32. Проведення утилізації та знищення неякісних або з вичерпаним терміном придатності наркотичних (психотропних) ЛЗ.
33. Системи автоматизації замовлень товарів аптечного асортименту
34. Системи автоматизованого обліку товарів аптечного асортименту
35. Організація постачання лікарських засобів в аптеки
36. Вибір постачальника лікарських засобів та виробів медичного призначення
37. Організація системи централізованих поставок в аптечних мережах
38. Нормативно-правове регулювання оптової торгівлі ЛЗ.
39. Організація роботи оптової фірми (аптечного складу) .
40. Організація постачання аптек.
41. Зовнішньоекономічна діяльність у фармацевтичній галузі.
42. Правові режими для товарів з країн-членів СОТ
43. Основні положення зовнішньоторговельного договору
44. Організація системи обліку та звітності в аптеках (фарм. фірмах).
45. Внутрішньогосподарський облік в аптеці, його суть і значення.

46. Основні завдання і принципи бухгалтерського обліку.
47. Господарські засоби аптеки та джерела їх формування
48. Організація електронного документообігу в аптеках. електронні накладні
49. Особливості централізованого обліку руху товару в аптечних мережах
50. Товарообіг – визначення, структура, економічне значення.
51. Основні засоби в аптеці, їх класифікація, оцінка вартості, облік.
52. Нематеріальні активи, їх оцінка, облік руху
53. Загальні положення обігу грошових коштів. Відповідальність та обов'язки касира.
54. Реєстратори розрахункових операцій (РРО), види, порядок використання.
55. Організація інкасації грошових коштів.
56. Організація та облік безготівкових розрахунків.
57. АРМ провізора-першостольника: технічні рішення
58. Електронний грошовий обіг.
59. Форми і системи оплати праці.
60. Структура фонду оплати праці підприємства
61. Нарахування заробітної плати працівникам аптечних установ.
62. Централізована система обліку в аптечній мережі.
63. Інвентаризація в аптечних закладах: визначення, основні завдання, види.
64. Інвентаризація ЛЗ, які підлягають предметно-кількісному обліку.
65. Інвентаризація грошових коштів і розрахунків.
66. Інвентаризація основних засобів і МБП.
67. Підведення підсумків інвентаризації та правила списання природних втрат.
68. Фармацевтична економіка: об'єкт, предмет, принципи, методи
69. Аптека як заклад охорони здоров'я і як суб'єкт господарювання. Узгодження принципів ринкової економіки та соціальної справедливості
70. Характеристика основних економічних показників діяльності аптеки:
71. Економічний аналіз: мета, предмет і завдання, порядок організації.
72. Методи економічного аналізу
73. Планування діяльності аптеки за основними показниками.
74. Витрати як економічний показник
75. Торгові накладення як основне джерело доходу.
76. Прибуток як найважливіший економічний показник діяльності аптечного закладу.
77. Рентабельність, визначення, методика розрахунку та аналізу.
78. «Точка беззбитковості».
79. Фінансові результати діяльності аптечних та косметологічних закладів.
80. Податки - визначення, функції, соціально-економічне значення
81. Система оподаткування в Україні (законодавча база, принципи побудови, проблеми та перспективи розвитку).
82. Порядок оподаткування прибутку підприємств.
83. Характеристика податку на додану вартість
84. Оподаткування доходів фізичних осіб.
85. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу.
86. Податкова звітність.
87. Організація кредитування аптек та косметологічних закладів різних форм власності та господарювання в умовах ринкової економіки.
88. Визначення ефективності використання позикового капіталу.
89. Аудиторська діяльність в Україні. Регулювання аудиторської діяльності.
90. Сутність і предмет аудиту. Принципи аудиту.

91. Експрес-аналіз балансу. Порівняльний аналітичний баланс.
92. Основні фінансові коефіцієнти: призначення, характеристика.
93. Методика оцінки майнового стану підприємства.
94. Характеристика основних типів моделей медичного страхування.
95. Аналіз ринку добровільного медичного страхування в Україні
96. Особливості фармацевтичного забезпечення та реімбурсації в умовах впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні.

12.Методи, методики та технології навчання

У ході викладання дисципліни «Організація та економіка фармації та парфумерно-косметичної галузі» використовуються такі

- методи навчання: словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія), практичний (вправи), наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження учнів), робота з книгою та іншими інформаційними джерелами (читання, вивчення, реферування, швидкий огляд, конспектування),
- методика навчання обумовлена особливостями та специфікою набуття знань, умінь і навичок навчальної дисципліни.
- технології навчання: проблемне навчання

13.Методи контролю

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- Експрес – опитування на лекціях;
- Опитування на заняттях (письмове, усне, групове й індивідуальне);
- Контрольні роботи по темам модулів;
- Тестові методи перевірки знань.

Підсумковий і поточний контроль знань:

Підсумковий контроль: залік.

Поточний контроль: контрольні роботи, опитування, співбесіди, тестування, доповіді, рішення ситуаційних задач.

14. Форма підсумкового контролю успішності навчання (диф.залік)

15. Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота											ПМК	Сума	
Змістовий модуль 1										Контроль ЗМ			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	ЗМ1	40	100
-	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	20		
Змістовий модуль 2											40	100	
T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	ЗМ2						
3	3	3	3	3	3	3	12						
Змістовий модуль 3											40	100	
T19	T20	T21	T22	T23	T24	ЗМ3							
3	3	3	3	3	3	9							

15.Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Підручник
3. Навчальний посібник (практикум)
4. Методичні матеріали комп'ютерних презентацій лекцій.
5. Методичні рекомендації до практичних занять
6. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
7. Перелік теоретичних питань до підсумкового модульного контролю.
8. Тестові завдання.
9. Білети до контролю змістових модулів.
10. Білети до підсумкового модульного контролю.
11. Пакет білетів комплексної контрольної роботи.

17.Рекомендована література

Основна

1. Основы организации и экономики фармации и парфюмерно-косметической отрасли в вопросах и ответах: Учебн. пособие / А.С.Немченко, С.В. Хименко, В.Н. Назаркина и др. – Х.: НФаУ, 2012. – 360 с.
2. *Організація та економіка фармації*. Ч. 1. Організація фармацевтичного забезпечення населення : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2015. – 360 с. – (Національний підручник)
3. *Організація та економіка фармації*. Ч. 2. Системи обліку в фармації : нац. підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, О. П. Гудзенко та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. – 416 с. – (Національний підручник)
4. Організація фармацевтичного забезпечення населення [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
5. Системи обліку у фармації [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, В. М. Чернуха та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
6. Основи економіки фармації [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Харків : НФаУ, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.

Допоміжна

1. Конституція України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Директива 2001/83/ЕС Европейского парламента и Совета ЕС от 6.11.2001г. «О своде Директива 2001/83/ЕС «О Кодексе Европейского сообщества «Лекарственные средства для человека» от 6.11.2001г. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://apps.who.int/medicinedocs/documents/s17096e/s17096e.pdf>
5. Закон України “Про лікарські засоби” №123/96–ВР від 04.04.1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>
6. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" №959-ХІІ від 16.04.91 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
7. Закон України „Про рекламу” від 03.07.1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне

- страхування» від 14.01.1998 р. №16/98-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>
9. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
10. Закон України «Про страхування» від 7.03.1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
11. Закон України від 8.09.2011 р. № 3718-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фальсифікації ЛЗ» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3718-17>
12. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини, прекурсори» в редакції Закону від 22.12.06 р. №530-V [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>
13. Закон України від 06.09.05 р. № 2806-IV «Про дозвільну систему в сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>
14. Кримінальний Кодекс України від 5.04.2001 р. № 2341-III (ст. 307-309, 311-313, 318-320). [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
15. Постанова КМУ №1303 від 17.08.1998 р. „Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску ЛЗ за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань” [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF>
16. Постанова КМУ №770 „Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів” від 6.05.2000 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>
17. Постанова КМУ №589 від 3.06.2009 р. „Про затвердження Порядку здійснення діяльності, пов’язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом” [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/589-2009-%D0%BF>
18. Постанова КМУ № 756 «Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності» від 4.07.2001 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/756-2001-%D0%BF>
19. Наказ МОЗ України №360 від 19.07.05 р. „Правила виписування рецептів та вимог-замовлень на ЛЗ і виробу медичного призначення”.[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20050719_360.html
20. Наказ МОЗ України №185 від 17.05.2001 р. „Про затвердження критеріїв визначення категорії відпуску лікарських засобів” [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0464-01>
21. Наказ МОЗ України № 490 „Про затвердження Переліків отруйних та сильнодіючих лікарських засобів” від 17.08.2007 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1007-07>
22. Наказ МОЗ України №809 від 22.11.2011р. «Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0126-12>
23. Наказ МОЗ України № 677 від 29.09.2014 р. «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1515-14>
24. Наказ МОЗ України №11 від 21.01.2010 р. "Про затвердження Порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в закладах охорони здоров'я України" [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0347-10>
25. Наказ МОЗ України № 812 від 7.10.2012 р. „Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках”.[Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1846-12>
26. Наказ МОЗ України №275 «Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів» від 15.05.2006 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0642-06>

27. Наказ МОЗ України №723 „Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами” від 31.10.2011 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1420-11>
28. Наказ МОЗ України №284 „Про затвердження протоколів провізора (фармацевта)” від 16.05.2011 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20110516_284.htm
29. Наказ МОЗ України №44 “Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення” від 16.03.1993 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.apteka.ua/article/91510>
30. Настанова «Лікарські засоби. Належна практика дистрибуції. СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2008» Наказ МОЗ України №95 від 16.02.2009 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20090216_95.html
31. Немченко А.С., Косяченко К.Л., Немченко О.А. Ціноутворення на лікарські засоби: монографія (видання 2-ге, доповн. і перероб). – Х., 2012. – 304 с.
32. Панфілова Г.Л., Немченко А.С., Немченко О.А. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування. – Х., 2009.

17. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Законодавство України - <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Інформаційна система „Компендіум” - <http://compendium.com.ua/>
3. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). <http://pharmbase.com.ua/>
4. Інформаційно-пошукова система «Електронний формуляр» http://www.dec.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=301&Itemid=622&lang=uk
5. Державний реєстр ЛЗ (Експертний центр ЛЗ) <http://www.drlz.kiev.ua/>
6. Довідник лікарських засобів <http://www.drlz.kiev.ua/>
7. Державний реєстр медичної техніки та ВМП <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx>
8. Національний перелік ОЛЗ та ВМП (МОЗ України). http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/
9. Реєстр місць здійснення діяльності з оптової та роздрібною торгівлі ЛЗ (Держлікслужба) <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/TradeLicense/TradeLicenseList.aspx>
10. Реєстр оптово-відпускних цін на ЛЗ http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_prices_drugs/
11. Держ. реєстр харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_foodstuffanddietary/

Офіційні сайти та інформаційні портали:

- Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ)- <http://www.who.int/ru/>
 Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
 Кабміну України (урядовий портал)– <http://www.kmu.gov.ua/>
 Мінохорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
 Мінекономіки України – <http://www.me.gov.ua/>
 Держ. служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
 Держслужба України з ЛЗ та контролю за наркотиками – <http://www.diklz.gov.ua/>
 Державного експертного центру ЛЗ - <http://www.dec.gov.ua/>